

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (М. ВІННИЦЯ)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Вищого професійного училища
Львівського державного університету
безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)
полковник служби цивільного захисту

Микола ГОВОРУЦАК

« 09 » 38821236 12 20 19 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Інтегрована професія: 5161 «Пожежний-рятувальник»;
7243 «Дозиметрист»; 5169 «Командир відділення оперативно-рятувальної
служби цивільного захисту» (спеціалізація: командир відділення (пожежно-
рятувального) оперативно-рятувальної служби цивільного захисту).

Професійна кваліфікація: пожежний-рятувальник; дозиметрист (аварійно-
рятувального підрозділу); командир відділення оперативно-рятувальної
служби цивільного захисту.

Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: другий (базовий)

Вид професійної підготовки: первинна професійна підготовка

Форма навчання: денна

Строк навчання: 1 рік

Розглянуто і схвалено педагогічною
радою Вищого професійного училища
Львівського державного університету
безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)
Протокол від «29» листопада 2019 року № 6
Голова педагогічної ради

Микола Говоруцак

Освітня програма вводиться в дію
з « 01 » січня 2020 року

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньої програми

Інтегрована професія: 5161 «Пожежний-рятувальник»;
7243 «Дозиметрист»; 5169 «Командир відділення
оперативно-рятувальної служби цивільного захисту»
(спеціалізація: командир відділення (пожежно-
рятувального) оперативно-рятувальної служби цивільного
захисту).

Професійна кваліфікація: пожежний-рятувальник; дозиметрист (аварійно-
рятувального підрозділу); командир відділення оперативно-
рятувальної служби цивільного захисту.

Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: другий (базовий)

Вид професійної підготовки: первинна професійна підготовка

Розглянуто та рекомендовано
до затвердження цикловою комісією
радіаційного, хімічного контролю
та математично-природничої
підготовки

Протокол № 3
від «27» 11 2019 року

Голова циклової комісії

 Ганна БИСТРИЦЬКА

ПОГОДЖЕНО

Начальник Головного управління
ДСНС України у Вінницькій області
полковник служби цивільного захисту
Руслан ШЕВЧУК

«09» 12 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Перший заступник начальника училища
полковник служби цивільного захисту
Ігор ЛІПЧАНЧУК

«09» 12 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Начальник навчально-методичного відділу
підполковник служби цивільного захисту
Микола ГУМЕНЮК

«09» 12 2019 року

I. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Освітня програма схвалена педагогічною радою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця). Протокол від « 29 » листопада 2019 року № 6

Освітня програма вводиться в дію з « 01 » січня 2020 року.

Програма розроблена на основі стандартів професійної (професійно-технічної) освіти: СП(ПТ)О 5161.О.84.25-2018 "Пожежний-рятувальник", затвердженого наказом МОН України від 06.07.2018 № 731; СП(ПТ)О 7243.О.84.20-2019 "Дозиметрист", затвердженого наказом МОН України від 31.05.2019 № 777; СП(ПТ)О 5169.О.84.25-2019 «Командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», затвердженого наказом МОН України від 31.05.2019 № 773.

Освітню програму розроблено проектною групою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця) у складі:

Бистрицька Ганна Іванівна	– голова циклової комісії радіаційного, хімічного контролю та математично-природничої підготовки Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист (керівник проектної групи).
Атаманова Руслана Борисівна	– викладач циклової комісії радіаційного, хімічного контролю та математично-природничої підготовки Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), спеціаліст вищої категорії, старший викладач.
Каращук Віталій Васильович	– викладач циклової комісії радіаційного, хімічного контролю та математично-природничої підготовки Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), спеціаліст другої категорії.
Андрощук Олександр Васильович	– викладач-майстер виробничого навчання циклу виробничого навчання Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), майор служби цивільного захисту, спеціаліст.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Нормативні документи, відповідно до яких розроблена освітня програма:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Наказ МОН України від 30.05.2006 № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах»;
- Наказ МОН України від 13.10.2010 № 947 «Про затвердження Типової базисної структури навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах»;
- Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України, Випуск 92 (доопрацьований) (погоджено з Міністерством соціальної політики України, затверджено наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05.12.2018 № 707).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця).

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: **ДРУГИЙ (базовий)**
2. Інтегрована професія: **5161 «ПОЖЕЖНИЙ-РЯТУВАЛЬНИК»; 7243 «ДОЗИМЕТРИСТ»; 5169 «КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ»** (спеціалізація: командир відділення (пожежно-рятувального) оперативно-рятувальної служби цивільного захисту).
3. Професійна кваліфікація: **ПОЖЕЖНИЙ-РЯТУВАЛЬНИК; ДОЗИМЕТРИСТ (АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНОГО ПІДРОЗДІЛУ); КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.**
4. Форма навчання: **ДЕННА**
5. Сфера професійної діяльності:
 - Боротьба з пожежами та протипожежний захист: діяльність з управління та функціонування регулярних і допоміжних пожежних частин, які займаються попередженням пожеж, гасінням пожеж, рятуванням людей і тварин, наданням допомоги під час стихійного лиха, повеней, дорожньо-транспортних катастроф. Діяльність пожежних служб в Україні (КВЕД ДК 009:2010, секція О, клас 84.25).
 - Сфера професійної діяльності: Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування. Надання державних послуг суспільству в цілому (КВЕД ДК 009:2010, секція О, група 84.2).
6. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою: повна загальна середня освіта.
7. Специфічні вимоги:
 - Вік: прийняття на роботу здійснюється відповідно до законодавства;
 - Стать: чоловіча, жіноча;
 - Медичні обмеження. Наявність медичного висновку щодо придатності за станом здоров'я до роботи з використанням засобів захисту органів дихання.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
2.2	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	24							8	4			12									8				4		12
2.3	Основи пожежної та техногенної безпеки	8						2	4	2			8															
2.4	Технічна підготовка	90									50		50												40			40
2.5	Психологічна підготовка	22										10	10							6	6						6	6
2.6	Основи радіаційної безпеки	16													8			8				16						
2.7	Засоби радіаційної розвідки та дозиметричного контролю	20														20						20						
2.8	Захист особового складу від впливу небезпечних речовин	14															14					14						
2.9	Тактика дій спеціальних підрозділів сил цивільного захисту під час ліквідування надзвичайних ситуацій з викидом радіоактивних речовин	6																		6		6						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
3.	Професійно-практична підготовка	915											331								216							368
3.1	Виробниче навчання	534	4			38		18	54	36	48		198	6		36	24	12	42		120		6	62	72	76		216
3.2	Виробнича практика	381	14					12	42	48	17		133	6	6	36	24	6	18		96		17	78	48	9		152
4.	Фізична культура та здоров'я	56											24								12							20
5.	Консультації (за межами навчального часу)	90											30								30							30
6.	Державна кваліфікаційна атестація	21											7								7							7
7.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 5)	1412	48	4	4	64	8	42	134	120	115	10	580	28	14	92	62	26	66	6	313	16	31	190	160	89	6	519

IV. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

4.1. Професія: 5161 «Пожежний-рятувальник»

№ з/п	Назва освітньої компоненти (навчального предмета)	Кількість годин	Код компетентності	Назва компетентності	Зміст компетентностей
1	2	3	4	5	6
1.	Загальнопрофесійна підготовка	72			
1.1	Охорона праці	30	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві; положення колективного договору щодо охорони праці; порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці; основні вимоги правил безпеки праці до службових приміщень і споруд пожежно-рятувального підрозділу; вимоги правил безпеки праці до пожежних та аварійно-рятувальних автомобілів, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного та аварійно-рятувального інструменту, засобів індивідуального захисту пожежника; вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; основи електробезпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи пожежної безпеки та шляхи її забезпечення; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів</p>
1.2	Основи правових знань	8	ЗПК-2	Оволодіння основами правових	<p>Знати: основні положення законодавчих та нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;</p>

1	2	3	4	5	6
				<p>знань у сфері цивільного захисту</p>	<p>нормативно-правові акти, що регламентують проведення гасіння пожеж, пожежно-рятувальних, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт</p>
			ЗПК-3	<p>Оволодіння основами трудового права в професійній діяльності</p>	<p>Знати: основні трудові права та обов'язки працівників; положення, зміст, форми та строки укладання контракту (трудового договору); соціальний та правовий захист осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, працівників органів управління та сил цивільного захисту й осіб, звільнених із служби цивільного захисту</p>
1.3	Домедична підготовка	26	ЗПК-4	<p>Оволодіння основами надання домедичної допомоги</p>	<p>Знати: медико-правові та етичні аспекти надання домедичної допомоги; як надавати домедичну допомогу, щоб виявити фактори, які загрожують життю, та усунути або зменшити їх негативний вплив на організм людини; як оцінювати стан постраждалого, здійснювати первинний і вторинний його огляд, ґрунтуючись на принципах анатомії, фізіології, патофізіології та особливостях вікового розвитку людини; як здійснювати серцево-легеневу реанімацію, виконувати основи підтримки життєдіяльності; як надавати допомогу постраждалим з невідкладними медичними станами або станами, що викликані факторами навколишнього середовища, таких як: загальне переохолодження, обмороження, перегрівання, опіки; як надавати домедичну допомогу постраждалим з тупими травмами, проникаючими пораненнями, пошкодженнями опорно-рухового апарату; як вживати невідкладних заходів для зупинки кровотечі, накладати пов'язки; як працювати з базовим медичним обладнанням, застосовувати підручні засоби; принципи іммобілізації та евакуації постраждалих з</p>

1	2	3	4	5	6
					транспортних засобів, запобігати пошкодженням хребта, особливо його шийного відділу; як надавати домедичну допомогу вагітним в разі пологів.
1.4	Матеріалознавство	8	ЗПК-5	Оволодіння основами матеріалознавства	Знати: основні види будівельних матеріалів, їх властивості та класифікацію за походженням, призначенням, способом виготовлення; загальну класифікацію металів і сплавів з металів, їх властивості та галузь застосування; класифікацію, склад, властивості та застосування пластмас, інших полімерних матеріалів; класифікацію гуми і гумотехнічних виробів, їх властивості та галузь застосування
2.	Професійно-теоретична підготовка	146			
2.1	Пожежна тактика і тактика дій підрозділів під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	66	ПР – 1.1	Пошук постраждалих на місці події	Знати: типові способи роботи та розшуку постраждалих у зоні проведення аварійно-рятувальних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; порядок проведення аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях; порядок проведення рятувальних робіт на водних об'єктах; основні властивості небезпечних хімічних речовин
			ПР – 1.2	Проведення транспортування постраждалих із небезпечних зон	Знати: способи та правила проведення транспортної імобілізації постраждалих; способи транспортування та евакуації постраждалих із небезпечних зон
			ПР – 2.1	Проведення розвідки пожежі	Знати: основні властивості небезпечних хімічних речовин; загальні поняття про пожежу та її розвиток; тактичні можливості пожежно-рятувальних підрозділів; порядок дій пожежного-рятувальника за сигналом

1	2	3	4	5	6
					«Тривога», під час виїзду та прямування до місця події; дії пожежного-рятувальника під час проведення розвідки місця події; вимоги правил безпеки праці під час виїзду, прямування до місця події та проведення розвідки
			ПР – 2.2	Виконання оперативного розгортання	Знати: етапи оперативного розгортання та заходи, що виконуються на кожному етапі; тактико-технічні характеристики та правила експлуатації основних пожежних автомобілів; технічні характеристики, типові способи використання пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження
			ПР – 2.3	Локалізування та ліквідування пожежі на об'єктах різного призначення	Знати: поняття про локалізування та ліквідування пожежі; поняття про вирішальний напрямок дій на пожежі, принципи, згідно з якими визначається вирішальний напрямок; дії пожежного-рятувальника під час гасіння пожежі на об'єктах різного призначення
			ПР – 2.4	Виконання розкриття, укріплення і розбирання будівельних конструкцій, завалів та природних перешкод	Знати: необхідність, мету, способи розкриття і розбирання конструкцій
			ПР – 3.1	Проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях на автомобільному транспорті	Знати: порядок проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях на автомобільному транспорті; вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях на автомобільному транспорті; вимоги правил безпеки праці до аварійно-рятувальних

1	2	3	4	5	6
					автомобілів та аварійно-рятувального інструменту; пожежну небезпеку пально-мастильних матеріалів та горючих рідин, способи їх гасіння
			ПР – 3.2	Проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з витоків небезпечних хімічних речовин	<p>Знати: основні властивості небезпечних хімічних речовин;</p> <p>порядок проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з витоків небезпечних хімічних речовин;</p> <p>вимоги правил безпеки праці до аварійно-рятувальних автомобілів та аварійно-рятувального інструменту;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з витоків небезпечних хімічних речовин;</p> <p>засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт у зонах хімічного забруднення;</p> <p>призначення, технічні характеристики, правила використання приладів хімічного та біологічного контролю</p>
			ПР – 3.3	Проведення аварійно-рятувальних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням	<p>Знати:</p> <p>порядок проведення аварійно-рятувальних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням;</p> <p>засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт у зонах радіаційного забруднення;</p> <p>призначення, технічні характеристики, правила використання приладів радіаційного та дозиметричного контролю</p>
			ПР – 3.4	Проведення аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях	<p>Знати: порядок проведення аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях;</p> <p>вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях</p>

1	2	3	4	5	6
			ПР – 3.5	Проведення рятувальних робіт на водних об'єктах	Знати: порядок проведення рятувальних робіт на водних об'єктах; вимоги безпеки праці під час проведення рятувальних робіт на водних об'єктах; порядок використання засобів захисту під час проведення рятувальних робіт в умовах високих (низьких) температур
			ПР – 3.6	Проведення робіт з ліквідування надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків	Знати: порядок проведення робіт з ліквідування надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків; правила експлуатації аварійно-рятувальних автомобілів та інструменту, що використовуються під час проведення робіт з ліквідування надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків; вимоги правил безпеки праці під час проведення ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків
2.2	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	12	ПР – 2.3	Локалізування та ліквідування пожежі на об'єктах різного призначення	Знати: вимоги нормативно-правових актів щодо організації та діяльності пожежно-рятувальних підрозділів, взаємодії з іншими оперативними службами міста (району); загальні положення проходження служби в органах та підрозділах цивільного захисту; основні положення щодо організації гарнізонної і караульної служби; обов'язки осіб внутрішнього наряду, порядок допуску в службові приміщення, обов'язки постового і дозорного; порядок дій особового складу чергового караулу за сигналом «Тривога»
			ПР – 3.6	Проведення робіт з ліквідування НС техногенного і природного характеру та їх наслідків	Знати: основні положення законодавчих та нормативно-правових актів щодо класифікації надзвичайних ситуацій на території України

1	2	3	4	5	6
2.3	Основи пожежної та техногенної безпеки	8	ПР – 1.1	Пошук постраждалих на місці події	Знати: класифікацію будівель за призначенням, поверховістю та ступенем вогнестійкості; основні конструктивні елементи будівель та споруд; основні види будівельних матеріалів, їх класифікацію та властивості; поведінку будівельних конструкцій в умовах пожежі залежно від будівельних матеріалів
			ПР – 2.1	Проведення розвідки пожежі	Знати: пожежонебезпечні властивості речовин та матеріалів
			ПР – 2.4	Виконання розкриття, укріплення і розбирання будівельних конструкцій, завалів та природних перешкод	Знати: класифікацію будівель за призначенням, поверховістю та ступенем вогнестійкості; основні конструктивні елементи будівель та споруд; основні види будівельних матеріалів, їх класифікацію та властивості; поведінку будівельних конструкцій в умовах пожежі залежно від будівельних матеріалів
2.4	Технічна підготовка	50	ПР – 4.1	Використання спеціальної техніки та обладнання для проведення аварійно-рятувальних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	Знати: призначення, принципи будови, тактико-технічні характеристики та правила експлуатації основних пожежних і аварійно-рятувальних автомобілів; призначення, будову, технічні характеристики та типові способи використання пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного й аварійно-рятувального інструменту та спорядження; призначення, технічні характеристики, правила використання приладів радіаційного, хімічного, біологічного та дозиметричного контролю; вимоги правил безпеки праці до пожежних та аварійно-рятувальних автомобілів, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження

1	2	3	4	5	6
			ПР – 4.2	Використання засобів індивідуального захисту органів дихання і зору	Знати: загальні положення щодо організації газодимозахисної служби в підрозділах; порядок допуску до роботи в засобах індивідуального захисту органів дихання і зору; загальні обов'язки газодимозахисників; порядок організації поста безпеки на місці події; обов'язки постового на посту безпеки; класифікацію, призначення, загальну будову, технічні характеристики, принцип роботи захисних дихальних апаратів; методику визначення часу роботи в захисних дихальних апаратах; правила роботи в захисних дихальних апаратах; засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт в умовах високих (низьких) температур та в зонах радіаційного та хімічного забруднення
			ПР – 4.3	Використання засобів оперативного зв'язку	Знати: види і засоби зв'язку в підрозділах; класифікацію, загальну будову та принцип роботи радіостанцій; дисципліну ведення зв'язку та правила використання засобів оперативного зв'язку
			ПР – 4.4	Виконання технічного обслуговування та дрібного ремонту пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження	Знати: порядок проведення технічного обслуговування та дрібного ремонту пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження; порядок проведення обслуговування та перевірки захисних дихальних апаратів

1	2	3	4	5	6
2.5	Психологічна підготовка	10	ПР – 5.1	Морально-психологічні основи професійного статусу пожежного-рятувальника в сучасному суспільстві	Знати: роль морального чинника для професійного становлення пожежного-рятувальника; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії пожежного-рятувальника
			ПР – 5.2	Професійно-важливі якості пожежних-рятувальників	Знати: правила поведінки у колективі; основні норми етики та моралі. Уміти: застосовувати правила поведінки у колективі; набувати необхідні якості, такі як: відповідальність, відвертість, толерантність, співчуття, повага
			ПР – 5.3	Психологічні особливості поведіння населення в надзвичайних ситуаціях	Знати: типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; ознаки посттравматичного стресового розладу людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; правила поведінки з людьми із посттравматичним стресовим розладом; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню. Уміти: виявляти негативні психічні стани у постраждалого населення та надавати йому психологічну допомогу
			ПР – 5.4	Основи саморегуляції і психологічної реабілітації	Знати: фактори ризику і способи їх подолання. Уміти: застосовувати різноманітні психологічні прийоми та техніки, направлені на розслаблення, відновлення і підтримання психічного здоров'я
3.	Професійно-практична підготовка	331			
3.1	Виробниче навчання	198	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки,	Уміти: дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із пожежними та аварійно-рятувальними автомобілями,

1	2	3	4	5	6
				виробничої санітарії	пожежно-рятувальними пристроями, пожежним устаткуванням, переносним пожежним та аварійно-рятувальним інструментом; використовувати за призначенням засоби індивідуального захисту пожежника; дотримуватись вимог електробезпеки під час роботи із електрифікованим обладнанням та електроустановками; володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів
			ЗПК-4	Оволодіння основами надання домедичної допомоги	Уміти: оглядати постраждалого; визначати життєві показники людини; оцінювати стан постраждалого; надавати допомогу при зупинці серця, використовувати автоматичний зовнішній дефібрилятор; використовувати дихальне обладнання; надавати допомогу при критичних кровотечах; використовувати допоміжні засоби для забезпечення прохідності дихальних шляхів; накладати шийний комір та іммобілізувати хребет; іммобілізувати кінцівки; евакуювати постраждалого з транспортного засобу; накладати пов'язки; надавати першу допомогу при опіках, обмороженнях; дотримуватись заходів безпеки під час роботи у небезпечних місцях; надавати допомогу під час пологів
			ПР – 1.1	Пошук постраждалих на місці події	Уміти: проводити розшук постраждалих у зоні події; проводити рятувальні роботи на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях; здійснювати рятувальні роботи на водних об'єктах
			ПР – 1.2	Проведення транспортування постраждалих із	Уміти: накладати іммобілізуючі шини, пов'язки на всі частини тіла та використовувати підручні засоби при ушкодженнях постраждалих;

1	2	3	4	5	6
				небезпечних зон	здійснювати транспортну іммобілізацію постраждалих; проводити транспортування постраждалих із небезпечних зон
			ПР – 2.1	Проведення розвідки пожежі	Уміти: проводити розвідку місця події; визначати пожежну безпеку речовин та матеріалів; визначати поведінку будівельних конструкцій в умовах пожежі, в залежності від будівельних матеріалів; визначати вогнегасні речовини та способи гасіння пожежонебезпечних речовин та матеріалів
			ПР – 2.2	Виконання оперативного розгортання	Уміти: здійснювати у складі відділення оперативне розгортання сил і засобів підрозділу на об'єктах різного призначення; здійснювати підготовку та застосовувати за призначенням із дотриманням вимог правил безпеки праці пожежні автомобілі, пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент, засоби індивідуального захисту пожежника
			ПР – 2.3	Локалізування та ліквідування пожежі на об'єктах різного призначення	Уміти: здійснювати у складі відділення гасіння пожеж на об'єктах різного призначення; дотримуватись вимог безпеки праці під час гасіння пожеж на об'єктах різного призначення
			ПР – 2.4	Виконання розкриття, укріплення і розбирання будівельних конструкцій, завалів та природних перешкод	Уміти: проводити у складі відділення розбирання будівельних конструкцій, завалів, природних перешкод, здійснювати укріплення або руйнування нестійких будівельних конструкцій; визначати поведінку будівельних конструкцій в умовах пожежі, в залежності від будівельних матеріалів
			ПР – 3.1	Проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях на автомобільному транспорті	Уміти: проводити аварійно-рятувальні роботи при аваріях на автомобільному транспорті; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях на автомобільному транспорті; дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із

1	2	3	4	5	6
					<p>аварійно-рятувальними автомобілями та аварійно-рятувальним інструментом</p>
			<p>ПР – 3.2</p>	<p>Проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин</p>	<p>Уміти: проводити аварійно-рятувальні роботи при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин; дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із аварійно-рятувальними автомобілями та аварійно-рятувальним інструментом; визначати наявність небезпечних хімічних речовин у повітрі, воді та ґрунті за допомогою приладів хімічного контролю; використовувати засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт в зонах хімічного забруднення; проводити спеціальне оброблення техніки, будівель, споруд та технологічного обладнання</p>
			<p>ПР – 3.3</p>	<p>Проведення аварійно-рятувальних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням</p>	<p>Уміти: проводити аварійно-рятувальні роботи при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням; визначати рівень радіаційного забруднення за допомогою приладів радіаційного та дозиметричного контролю; використовувати засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт в зонах радіаційного забруднення; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт при виробничих аваріях із радіаційним забрудненням</p>
			<p>ПР – 3.4</p>	<p>Проведення аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах та</p>	<p>Уміти: проводити аварійно-рятувальні роботи на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах та підземних комунікаціях;</p>

1	2	3	4	5	6
				підземних комунікаціях	проводити у складі відділення розбирання будівельних конструкцій, завалів, природних перешкод, здійснювати укріплення або руйнування нестійких будівельних конструкцій
			ПР – 3.5	Проведення рятувальних робіт на водних об'єктах	Уміти: здійснювати рятувальні роботи на водних об'єктах; дотримуватись вимог безпеки праці під час проведення рятувальних робіт на водних об'єктах
			ПР – 3.6	Проведення робіт з ліквідування НС техногенного і природного характеру та їх наслідків	Уміти: проводити роботи з ліквідування надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків; дотримуватись вимог безпеки праці під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків
			ПР – 4.1	Використання спеціальної техніки та обладнання для проведення аварійно-рятувальних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	Уміти: здійснювати підготовку та застосовувати за призначенням пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент; використовувати за призначенням із дотриманням вимог правил безпеки праці пожежно-рятувальні пристрої, пожежне устаткування, переносний пожежний та аварійно-рятувальний інструмент; визначати рівень радіаційного забруднення та наявності небезпечних хімічних речовин у повітрі, воді та ґрунті за допомогою приладів радіаційного, хімічного та дозиметричного контролю
			ПР – 4.2	Використання засобів індивідуального захисту органів дихання і зору	Уміти: застосовувати засоби індивідуального захисту органів дихання і зору в умовах задимленого, загазованого та забрудненого середовища; визначати час роботи в захисних дихальних апаратах; виконувати обов'язки постового на посту безпеки; використовувати засоби захисту під час проведення аварійно-рятувальних робіт в умовах високих (низьких) температур та в зонах радіаційного та хімічного забруднення

1	2	3	4	5	6
			ПР – 4.3	Використання засобів оперативного зв'язку	Уміти: застосовувати засоби оперативного зв'язку; передавати оперативну інформацію з дотриманням загальноприйнятих вимог до дисципліни ведення зв'язку
			ПР – 4.4	Виконання технічного обслуговування та дрібного ремонту пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження	Уміти: проводити технічне обслуговування та дрібний ремонт пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного і аварійно-рятувального інструменту та спорядження; проводити оперативну перевірку та перевірку № 1 захисних дихальних апаратів; виявляти та усувати можливі несправності під час роботи у захисних дихальних апаратах; проводити спеціальне оброблення техніки, будівель, споруд та технологічного обладнання
3.2	Виробнича практика	133			Самостійне виконання робіт (посадових обов'язків) пожежного-рятувальника у складі чергового караулу пожежно-рятувального підрозділу (під наглядом наставника), а саме: <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з діяльністю пожежно-рятувального підрозділу Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; – закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти під час навчання; – формування і вдосконалення професійних умінь і навичок під час роботи на посаді пожежного-рятувальника; – виховання розуміння необхідності постійного набуття знань та творчого застосування їх у практичній діяльності; – прищеплення здобувачам освіти інтересу до професії пожежного-рятувальника

4.2. Професія: 7243 «Дозиметрист»

№ з/п	Назва освітньої компоненти (навчального предмета)	Кількість годин	Код компетентності	Назва компетентності	Зміст компетентностей
1	2	3	4	5	6
1.	Загальнопрофесійна підготовка	16			
1.1	Охорона праці	16	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> акти законодавства про охорону праці; нормативні акти підприємства (правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи щодо охорони праці, обов'язкові для виконання у підрозділах цивільного захисту); систему керування охороною праці у підрозділах цивільного захисту; права працівників з питань охорони праці на підприємстві (у підрозділах цивільного захисту); положення колективного договору щодо охорони праці; порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці; вимоги щодо безпеки праці у приміщеннях підрозділів цивільного захисту; правила безпеки під час роботи зі спеціальною технікою, з приладами та аварійно-рятувальним інструментом, засобами індивідуального захисту рятувальників; вимоги щодо безпеки праці під час розгортання пунктів спеціального оброблення, а також у зоні радіаційного забруднення під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки; засоби та методи захисту працівників й інших осіб

1	2	3	4	5	6
					і/або майна від впливу шкідливих і небезпечних виробничих чинників, радіоактивних речовин; правила професійного добору, проходження медичних оглядів
2.	Професійно-теоретична підготовка	62			
2.1	Психологічна підготовка	6	Д(АРП) – 6.1	Морально-психологічні основи професійного статусу рятувальника в сучасному суспільстві	Знати: роль морального чинника для професійного становлення рятувальника; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії рятувальника
			Д(АРП) – 6.2	Професійно-важливі якості рятувальників	Знати: правила поведінки у колективі; основні норми етики та моралі. Уміти: застосовувати правила поведінки у колективі; набувати необхідні якості, такі як: відповідальність, відвертість, толерантність, співчуття, повага
			Д(АРП) – 6.3	Психологічні особливості поведінки населення в надзвичайних ситуаціях	Знати: типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; ознаки посттравматичного стресового розладу людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; правила поведінки з людьми із посттравматичним стресовим розладом; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню. Уміти: виявляти негативні психічні стани у постраждалого населення та надавати йому психологічну допомогу

1	2	3	4	5	6
			Д(АРП) – 6.4	Основи саморегуляції і психологічної реабілітації	<p>Знати: фактори ризику і способи їх подолання.</p> <p>Уміти: застосовувати різноманітні психологічні прийоми та техніки, направлені на розслаблення, відновлення і підтримання психічного здоров'я</p>
2.2	Основи радіаційної безпеки	16	Д(АРП) – 1.1	Загальна характеристика іонізуючих випромінювань	<p>Знати: основні види, загальні характеристики та джерела іонізуючих випромінювань; кількісні характеристики поля іонізуючого випромінювання; одиниці вимірювання в дозиметрії; ліміти доз опромінення.</p> <p>Уміти: перераховувати дозові характеристики в різні системи вимірювання</p>
			Д(АРП) – 1.2	Оцінка радіаційної безпеки та принципи нормування радіаційного випромінювання	<p>Знати: типові уражаючі чинники надзвичайних ситуацій на радіаційно небезпечних об'єктах; механізм біологічного впливу іонізуючих випромінювань; законодавство у сфері радіаційного захисту, норми радіаційної безпеки України.</p> <p>Уміти: проводити оцінку небезпеки дії іонізуючих випромінювань під час виконання завдань за призначенням</p>
			Д(АРП) – 4.1	Експлуатація джерел іонізуючого випромінювання, що використовуються в підрозділах цивільного захисту	<p>Знати: зразкові джерела іонізуючих випромінювань; норми радіаційної безпеки під час роботи із джерелами іонізуючого випромінювання; особливості організації робіт із джерелами іонізуючого випромінювання; дії особового складу з запобігання аварії (пожежі) та</p>

1	2	3	4	5	6
					іншим непередбаченим випадкам з джерелами іонізуючого випромінювання
			Д(АРП) – 4.2	Організація забезпечення радіаційної безпеки	Знати: організацію забезпечення радіаційної безпеки (стан роботи зі здійсненням вимог керівних документів із забезпечення радіаційної безпеки)
2.3	Засоби радіаційної розвідки та дозиметричного контролю	20	Д(АРП) – 2.1	Основи побудови та вимоги до аналітичних засобів радіаційної розвідки та контролю	Знати: фізичні основи дозиметрії, методи індикації іонізуючих випромінювань, що використовуються в роботі дозиметричних і радіометричних приладів (іонізаційний, сцинтиляційний та люмінесцентний методи дозиметрії); класифікацію, призначення, загальну будову та принцип дії дозиметричної апаратури
			Д(АРП) – 2.2	Технічні засоби радіаційного спостереження та радіаційної розвідки	Знати: метрологічні та технічні характеристики приладів радіаційної розвідки та спостереження; технічні характеристики розвідувальних машин та броньованої техніки аварійно-рятувальних підрозділів; технічне обслуговування, зберігання та консервацію приладів радіаційної розвідки і розвідувальних машин
			Д(АРП) – 2.3	Технічні засоби контролю радіаційного опромінення	Знати: склад та будову технічних засобів контролю та обліку індивідуальних доз; автоматизовані системи збору та зберігання даних індивідуального дозиметричного контролю
2.4	Захист особового складу від впливу небезпечних речовин	14	Д(АРП) – 3.1	Небезпечні речовини, що використовуються у промисловості	Знати: найменування та основні властивості небезпечних хімічних та бойових отруйних речовин; радіоактивні речовини та характеристики їх впливу на організм людини

1	2	3	4	5	6
			Д(АРП) – 3.2	Засоби індивідуального захисту	Знати: засоби і способи індивідуального та колективного захисту від уражаючих факторів іонізуючих випромінювань; призначення, тактико-технічні характеристики та порядок застосування засобів захисту органів дихання (респіраторів, фільтруючих протигазів, ізолюючих дихальних апаратів); типи захисного одягу, призначення, тактико-технічні характеристики та порядок застосування засобів захисту шкіри
			Д(АРП) – 3.3	Спеціальне оброблення (деконтамінація)	Знати: основні принципи та способи захисту населення в осередку радіаційного забруднення; засоби спеціального оброблення (деконтамінації) техніки, споруд, промислових об'єктів, спецодягу, засобів індивідуального захисту; правила поведінки зі спеціальним обладнанням під час проведення спеціального оброблення (деконтамінації)
2.5	Тактика дій спеціальних підрозділів сил цивільного захисту під час ліквідування надзвичайних ситуацій з викидом радіоактивних речовин	6	Д(АРП) – 5.1	Розвідка в надзвичайних ситуаціях	Знати: методи роботи та особливості виконання робіт у зоні радіаційного забруднення; тактику дій відділення радіаційної розвідки під час ліквідації наслідків радіаційного забруднення; види та технічні характеристики засобів переносного мобільного зв'язку; засоби метеорологічного спостереження
			Д(АРП) – 5.2	Порядок організації та ведення радіаційної розвідки	Знати: порядок дій спеціалізованих підрозділів залежно від рівня радіаційного забруднення місцевості і часу після аварії
			Д(АРП) – 5.3	Порядок проведення спеціального	Знати: основні елементи та порядок розгортання пунктів

1	2	3	4	5	6
				оброблення	спеціального оброблення; засоби спеціального оброблення техніки, споруд, промислових об'єктів, спецодягу, засобів індивідуального захисту
3.	Професійно- практична підготовка	216			
3.1	Виробниче навчання	120	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	Уміти: використовувати вимоги законодавчих і нормативних актів, що регламентують питання охорони праці й особистої безпеки рятувальників; дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного виконання робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; використовувати за призначенням засоби індивідуального захисту рятувальника, володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від радіоактивних речовин
			Д(АРП) – 2.2	Технічні засоби радіаційного спостереження та радіаційної розвідки	Уміти: використовувати дозиметричні прилади та правильно інтерпретувати результати і показання приладів; проводити вимірювання радіоактивного зараження місцевості; здійснювати контроль радіоактивного зараження особового складу, поверхонь різних об'єктів; готувати до роботи контрольно-вимірювальні прилади та обладнання розвідувальних машин та броньованої техніки для проведення радіаційної розвідки та спостереження; виконувати технічне обслуговування спеціального обладнання; проводити вимірювання радіоактивного зараження особового складу, поверхонь різних об'єктів, води та продовольства

1	2	3	4	5	6
			Д(АРП) – 2.3	Технічні засоби контролю радіаційного опромінення	<p>Уміти: здійснювати індивідуальний дозиметричний контроль працівників, які працюють у зоні радіаційного забруднення; фіксувати індивідуальну дозу опромінення в карті індивідуального обліку та в журналі обліку індивідуальних доз зовнішнього опромінення особового складу</p>
			Д(АРП) – 3.1	Небезпечні речовини, що використовуються у промисловості	<p>Уміти: оцінювати характер небезпеки щодо дії на організм людини небезпечних хімічних речовин та іонізуючих випромінювань</p>
			Д(АРП) – 3.2	Засоби індивідуального захисту	<p>Уміти: визначати необхідну категорію засобів індивідуального захисту залежно від типу забруднення; застосовувати комплекти засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри</p>
			Д(АРП) – 3.3	Спеціальне оброблення (деконтамінація)	<p>Уміти: здійснювати спеціальне оброблення (деконтамінацію) техніки, майна, засобів індивідуального захисту, одягу, взуття та відкритих ділянок тіла людини при забрудненні небезпечними хімічними та радіоактивними речовинами; знімати засоби індивідуального захисту після спеціального оброблення (деконтамінації)</p>
			Д(АРП) – 4.1	Експлуатація джерел іонізуючого випромінювання, що використовуються в підрозділах цивільного захисту	<p>Уміти: здійснювати захист під час роботи із джерелами іонізуючого випромінювання; здійснювати дезактивацію робочих місць і обладнання</p>
			Д(АРП) – 4.2	Організація забезпечення	<p>Уміти: здійснювати перевірку стану технічних засобів</p>

1	2	3	4	5	6
				радіаційної безпеки	забезпечення радіаційної безпеки; здійснювати перевірку радіаційної обстановки у місцях роботи з джерелами іонізуючого випромінювання
			Д(АРП) – 5.1	Розвідка в надзвичайних ситуаціях	Уміти: виконувати дії у складі спеціалізованих підрозділів сил цивільного захисту під час здійснення радіаційної розвідки; використовувати засоби мобільного зв'язку під час проведення радіаційної розвідки; використовувати засоби метеорологічного спостереження
			Д(АРП) – 5.2	Порядок організації та ведення радіаційної розвідки	Уміти: виконувати дозиметричні та радіометричні вимірювання під час обстежування територій, будівель, споруд, техніки, майна; відбирати зразки продуктів харчування, води, ґрунту, рослин тощо
			Д(АРП) – 5.3	Порядок проведення спеціального оброблення	Уміти: виконувати роботи з розгортання пунктів спеціального оброблення; виконувати роботи з локалізуванню радіаційного забруднення
3.2	Виробнича практика	96			Самостійне виконання робіт (посадових обов'язків) дозиметриста у складі чергового караулу структурного підрозділу (під наглядом наставника), а саме: <ul style="list-style-type: none"> - Ознайомлення з діяльністю підрозділів ДСНС України. - Закріплення і поглиблення теоретичних знань отриманих здобувачами освіти під час навчання. - Формування і вдосконалення професійних умінь і навичок під час роботи за програмою

1	2	3	4	5	6
					<p>підготовки дозиметриста.</p> <ul style="list-style-type: none">- Виховання розуміння необхідності постійного набуття знань та творчого застосування їх у практичній діяльності.- Прищеплення здобувачам освіти інтересу до спеціальності працівника ДСНС України.- Глибоке і всебічне вивчення ділових і моральних якостей здобувачів освіти для раціонального їх використання в практичній роботі.- Виховання майбутнього працівника ДСНС України в дусі патріотизму та на кращих традиціях старших поколінь

4.3. Професія: 5169 «Командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту»
(спеціалізація: командир відділення (пожежно-рятувального) оперативно-рятувальної служби цивільного захисту)

№ з/п	Назва освітньої компоненти (навчального предмета)	Кількість годин	Код компетентності	Назва компетентності	Зміст компетентностей
1	2	3	4	5	6
1	Загальнопрофесійна підготовка	16			
1.1	Охорона праці	16	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві (підрозділі цивільного захисту); положення колективного договору охорони праці; порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці; основні вимоги правил безпеки праці до службових приміщень і споруд аварійно-, пожежно-рятувального підрозділу; вимоги правил безпеки праці до пожежних та аварійно-рятувальних автомобілів, пожежно-рятувальних пристроїв, пожежного устаткування, переносного пожежного та аварійно-рятувального інструменту, засобів індивідуального захисту пожежника (рятувальника); вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; основи електробезпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи пожежної безпеки та шляхи її забезпечення;</p>

1	2	3	4	5	6
					основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів.
2.	Професійно-теоретична підготовка	108			
2.1	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	12	КВ (ПР)–1.1	Організація діяльності Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	Знати: основні положення законодавчих актів у сфері цивільного захисту та антикорупційного законодавства; мету створення, структуру та завдання Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; порядок класифікації надзвичайних ситуацій; основні вимоги Положення про організацію Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; основні вимоги Порядку, щодо організації гарнізонної служби; призначення та основні завдання гарнізону служби; порядок залучення сил та засобів гарнізону (розклад виїзду, план залучення сил та засобів); район виїзду пожежно-рятувального підрозділу; посадових осіб гарнізону служби; оперативно-чергові служби гарнізону
			КВ (ПР)–1.2	Організація та несення караульної, внутрішньої служби	Знати: основні вимоги Порядку, щодо організації караульної та внутрішньої служби; вимоги щодо порядку організації караульної служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, порядок перевірки караульної служби; права і обов'язки посадових осіб караулу; вимоги щодо організації внутрішньої служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; особливості організації служби у пожежно-рятувальних

1	2	3	4	5	6
					<p>підрозділах, що охороняють об'єкти на договірних засадах; права і обов'язки осіб внутрішнього наряду, чергового по караулу; порядок прийому - здачі чергування; порядок допуску особового складу в службові приміщення пожежно-рятувального підрозділу; дії особового складу пожежно-рятувального підрозділу за сигналом «Тривога»; організацію взаємодії з іншими службами під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, гасіння пожеж</p>
			КВ (ПР)– 4.1	<p>Організація службової підготовки особового складу відділення</p>	<p>Знати: вимоги керівних документів з організації службової підготовки; систему заходів, спрямованих на закріплення, оновлення та набуття особовим складом необхідних знань, умінь, навичок і професійних якостей; планування службової підготовки; проведення занять із службової підготовки; ведення обліку службової підготовки; контроль за станом службової підготовки особового складу.</p>
			КВ (ПР)– 4.2	<p>Методика проведення занять з особовим складом відділення</p>	<p>Знати: вимоги керівних документів з організації проведення занять; призначення, основні завдання, форми і методи проведення занять; порядок перевірки стану робочих місць та організацію заходів щодо дотримання безпеки праці; особливості підготовки, методик та порядок виконання вправ з пожежно-технічним оснащенням та аварійно-рятувальним обладнанням, дотримання вимог правил безпеки праці;</p>

1	2	3	4	5	6
			КВ (ПР)– 4.3	Організація виховної роботи з особовим складом відділення	<p>особливості впливу фізичного навантаження на організм рятувальника під час практичних занять.</p> <p>Знати: вимоги керівних документів з організації виховної роботи та наставництва; вимоги до організації виховної роботи з особовим складом відділення; основні завдання виховної роботи; основні форми виховної роботи; основні завдання та вимоги до організації наставництва.</p>
2.2	Пожежна тактика і тактика дій підрозділів під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	50	КВ (ПР)– 2.1	Організація роботи відділення під час гасіння пожеж	<p>Знати: тактичні можливості відділення на основних пожежних автомобілях; порядок дій командира відділення за сигналом «Тривога», під час виїзду та прямування до місця події; дії командира відділення під час організації гасіння пожежі на об'єктах різних форм власності; дії командира відділення під час проведення розвідки пожежі; порядок дій відділення по виконанню спеціальних робіт під час гасіння пожежі; порядок проведення пожежно-тактичних занять та навчань; порядок визначення вирішального напрямку дій під час виконання обов'язків керівника гасіння пожежі; порядок виконання робіт з евакуації людей з осередків і зони пожежі; порядок використання оперативних планів та карток пожежогасіння на об'єктах, які знаходяться в районі виїзду пожежно-рятувальної частини; вимоги правил безпеки праці під час виїзду, прямування до місця події та проведення розвідки.</p> <p>Уміти: проводити розрахунок основних показників, які</p>

1	2	3	4	5	6
					характеризують тактичні можливості на основних пожежних автомобілях; проводити розрахунок необхідної кількості сил та засобів при недостатній кількості води.
			КВ (ПР)– 2.2	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	Знати: організацію та порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на автомобільному транспорті; організацію та порядок проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у замкнутих просторах; порядок проведення пошукових робіт на водних об'єктах; організацію та порядок проведення робіт з ліквідування надзвичайних ситуацій природного характеру.
			КВ (ПР)– 2.3	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час аварій на хімічно-небезпечних об'єктах та радіаційно-небезпечних об'єктах	Знати: прилади хімічної, радіаційної розвідки та дозиметричного контролю; особливості дій підрозділів під час ліквідування наслідків аварій на хімічно,- радіаційно небезпечних об'єктах.
2.3	Технічна підготовка	40	КВ (ПР)– 3.1	Порядок експлуатації пожежно-технічного оснащення	Знати: види, комплектність спеціального одягу особового складу пожежно-рятувальних підрозділів; вимоги правил безпеки праці до його утримання; комплектність спорядження особового складу, його будову та терміни і порядок випробування; термін і порядок випробування, правила безпеки праці

1	2	3	4	5	6
					<p>під час використання особистих та групових рятувальних засобів; порядок оформлення звітної документації за результатами випробування рятувальних засобів; порядок випробування пожежних рукавів та особливості їх експлуатації; порядок постановки пожежних рукавів в оперативну службу, їх маркування; порядок оформлення звітної документації за результатами експлуатації та випробування пожежних рукавів; призначення, маркування, будову, технічні характеристики ручних та лафетних пожежних стволів; призначення, будову та принцип роботи пожежних стволів-генераторів піни низької та середньої кратності; класифікацію, правила утримання та експлуатації джерел протипожежного водопостачання; порядок проведення перевірки і обліку стану протипожежного водопостачання; вимоги правил безпеки праці при використанні гідравлічного пожежного обладнання; класифікацію вогнегасників, класи пожеж, маркування вогнегасників; призначення, будову, технічні характеристики та порядок застосування основних видів вогнегасників; вимоги правил безпеки праці під час застосування вогнегасників; види, періодичність та порядок проведення технічного обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів; перелік облікової документації на пожежно-рятувальний транспортний засіб, вимоги та порядок її ведення; класифікацію насосних установок, їх загальну будову,</p>

1	2	3	4	5	6
					<p>технічні характеристики, конструктивні особливості та правила експлуатації; можливі несправності насосних установок, які виникають під час експлуатації, причини їх виникнення та способи усунення; призначення, будову та принцип роботи органів керування та контрольних приладів насосної установки пожежно-рятувального транспортного засобу; призначення, будову та принцип роботи струменевого насоса, гідроелеватора, пінозмішувача; види гідроелеваторних схем, їх переваги та недоліки; порядок збирання, запуску та умови роботи гідроелеваторних схем; вимоги правил безпеки праці під час роботи та обслуговування насосної установки пожежно-рятувального транспортного засобу; класифікацію переносного пожежного інструменту; призначення, будову, технічні характеристики та правила застосування немеханізованого інструменту; призначення, будову, технічні характеристики та правила експлуатації механізованого переносного пожежного інструменту.</p>
			КВ (ПР)– 3.2	<p>Організація газодимозахисної служби в пожежно-рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту</p>	<p>Знати: призначення, загальну будову, технічні характеристики та принцип роботи захисних дихальних апаратів; призначення, періодичність та послідовність проведення перевірки № 1 та оперативної перевірки захисних дихальних апаратів, порядок ведення облікової документації; вимоги правил безпеки праці під час постановки захисних дихальних апаратів в оперативний розрахунок; правила роботи у складі ланки;</p>

1	2	3	4	5	6
					загальні правила організації діяльності підрозділів газодимозахисної служби під час виконання робіт за призначенням; можливі несправності захисних дихальних апаратів під час роботи, їх причини та способи усунення.
2.4	Психологічна підготовка	6	КВ (ПР)– 5.1	Морально-психологічні основи професійного статусу командира відділення в сучасному суспільстві	Знати: роль морального чинника для професійного становлення командира відділення; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії командира відділення
			КВ (ПР)– 5.2	Професійно-важливі якості командира відділення	Знати: правила поведінки у колективі; основні норми етики та моралі. Уміти: застосовувати правила поведінки у колективі; набувати необхідні якості, такі як: відповідальність, відвертість, толерантність, співчуття, повага
			КВ (ПР)– 5.3	Психологічні особливості поведіння населення в надзвичайних ситуаціях	Знати: типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; ознаки посттравматичного стресового розладу людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; правила поведінки з людьми із посттравматичним стресовим розладом; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню. Уміти: виявляти негативні психічні стани у постраждалого населення та надавати йому психологічну допомогу
			КВ (ПР)– 5.4	Основи саморегуляції і психологічної	Знати: фактори ризику і способи їх подолання. Уміти:

1	2	3	4	5	6
				реабілітації	застосовувати різноманітні психологічні прийоми та техніки, направлені на розслаблення, відновлення і підтримання психічного здоров'я
			КВ (ПР)– 5.5	Морально-психологічні основи професійного статусу командира відділення в сучасному суспільстві	Знати: роль морального чинника для професійного становлення командира відділення; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії командира відділення
3.	Професійно-практична підготовка	368			
3.1	Виробниче навчання	216	ЗПК-4	Оволодіння основами надання домедичної допомоги	Уміти: оглядати постраждалого; визначати життєві показники людини; оцінювати стан постраждалого; надавати допомогу при зупинці серця, використовувати автоматичний зовнішній дефібрилятор; використовувати дихальне обладнання; надавати допомогу при критичних кровотечах; використовувати допоміжні засоби для забезпечення прохідності дихальних шляхів; накладати шийний комір та іммобілізувати хребет; іммобілізувати кінцівки; евакуювати постраждалого з транспортного засобу; накладати пов'язки; надавати першу допомогу при опіках, обмороженнях; дотримуватись заходів безпеки під час роботи у небезпечних місцях; надавати допомогу під час пологів
			КВ (ПР)– 1.2	Організація та несення караульної, внутрішньої служби	Уміти: керувати діями відділення у разі надходження сигналів оповіщення, повідомлення про пожежу або надзвичайну

1	2	3	4	5	6
					ситуацію; виконувати обов'язки у складі внутрішнього наряду; виконувати обов'язки під час прийому-здачі чергування
			КВ (ПР)– 2.1	Організація роботи відділення під час гасіння пожеж	Уміти: проводити розвідку пожежі; керувати діями відділення під час гасіння пожеж на об'єктах різних форм власності; проводити розрахунок часу роботи приладів на основних пожежних автомобілях
			КВ (ПР)– 2.2	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків	Уміти: організовувати та керувати особовим складом відділення під час проведення робіт ліквідування надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру
			КВ (ПР)– 2.3	Організація аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт під час аварій на хімічно-небезпечних об'єктах та радіаційно-небезпечних об'єктах	Уміти: працювати з приладами хімічної, радіаційної розвідки та дозиметричного контролю
			КВ (ПР)– 3.1	Порядок експлуатації пожежно-технічного оснащення	Уміти: проводити випробовування спорядження особового складу, особистих та групових рятувальних засобів; оформлювати звітну документацію за результатами випробовування рятувальних засобів та спорядження

1	2	3	4	5	6
					<p>особового складу; виконувати випробовування пожежних рукавів; виконувати ремонт пожежних рукавів; здійснювати перевірку протипожежного водопостачання на водовіддачу; оформлювати звітну документацію за результатами випробування пожежних рукавів та перевірки протипожежного водопостачання; вміти приводити в дію автоматичні системи пожежогасіння та переносні вогнегасники; здійснювати контроль проведення технічного обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів; оформлювати облікову документацію на пожежно-рятувальний транспортний засіб; здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою без встановлення пожежно-рятувального транспортного засобу на вододжерело; здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою із встановленням пожежно-рятувального транспортного засобу на вододжерело; здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою із встановленням пожежно-рятувального транспортного засобу на пожежний гідрант; здійснювати забір води із вододжерела за допомогою гідроелеватора та подачі її до осередку пожежі; визначати несправності насосних установок, під час їх експлуатації та здійснювати їх усунення; застосовувати немеханізований аварійно-рятувальний інструмент; застосовувати механізований аварійно-рятувальний інструмент</p>

1	2	3	4	5	6
			КВ (ПР)– 3.2	Організація газодимозахисної служби в пожежно-рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	Уміти: проводити перевірку № 1 та оперативну перевірку захисних дихальних апаратів, оформлювати облікову документацію за результатами перевірок; визначати причини можливих несправностей захисних дихальних апаратів під час роботи та здійснювати їх усунення; використовувати додаткове спорядження ланки газодимозахисної служби за призначенням
			КВ (ПР)– 3.3	Організація роботи відділення із засобами зв'язку	Уміти: застосовувати засоби оперативного зв'язку; передавати оперативну інформацію з дотриманням загальноприйнятих вимог до дисципліни ведення зв'язку
			КВ (ПР)– 4.1	Організація службової підготовки особового складу відділення	Уміти: проводити заняття із службової підготовки з особовим складом відділення
			КВ (ПР)– 4.2	Методика проведення занять з особовим складом відділення	Уміти: складати методичні розробки на проведення занять із спеціальної фізичної підготовки; перевіряти стан робочих місць та передбачати заходи щодо дотримання безпеки праці; організувати і методично правильно проводити заняття в обставинах, максимально наближених до реальних умов професійної діяльності; розрізняти ознаки втоми та вміння правильно розподіляти навантаження на заняттях; технічно правильно виконувати вправи зі спеціальної фізичної підготовки; застосовувати правила і прийоми роботи з пожежно-технічним оснащенням, аварійно-рятувальним обладнанням

1	2	3	4	5	6
3.2	Виробнича практика	152			<p>Самостійне виконання робіт (посадових обов'язків) командира відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту у складі чергового караулу пожежно-рятувального підрозділу (під наглядом наставника), а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з діяльністю пожежно-рятувального підрозділу Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; – закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти під час навчання; – формування і вдосконалення професійних умінь і навичок під час роботи на посаді командира – відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; – виховання розуміння необхідності постійного набуття знань та творчого застосування їх у практичній діяльності; – прищеплення здобувачам освіти інтересу до професії командира відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

- академічна година тривалістю 45 хвилин;
- урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;
- навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;
- навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, підрозділу, установи, організації згідно із законодавством.

Навчання з охорони праці проводиться згідно з вимогами чинного законодавства «Про охорону праці». Теоретична частина предмета «Охорона праці» у складі загальнопрофесійної підготовки вивчається обсягом не менше 30 годин згідно з п. 2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (із змінами).

Навчання з надання домедичної допомоги проводиться відповідно до статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу», постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1115 «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу» з метою удосконалення підготовки осіб, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками зобов'язані надавати домедичну допомогу. Обсяг програми з надання домедичної допомоги відповідає курсу домедичної підготовки «Перший на місці події» згідно з наказом МОЗ України від 29.03.2017 № 346 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».

Вивчення навчальних предметів загальнопрофесійної підготовки здійснюється при здобутті базової професії 5161 "Пожежний-рятувальник".

З метою запобігання дублювання змісту навчальних модулів та професійних компетентностей передбачених вивченням СП(ПТ)О 7243.О.84.20-2019 "Дозиметрист" та СП(ПТ)О 5169.О.84.25 -2019 "Командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту" модулі (навчальні

предмети) були скороченні за рахунок навчального матеріалу, що вивчається на базовій професії (5161 "Пожежний-рятувальник"), а саме:

при здобутті професії 7243 "Дозиметрист":

- «Психологічна підготовка» - на 4 години (40%).

при здобутті професії 5169 "Командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту":

- «Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» - на 2 години (20%);
- «Технічна підготовка» - на 8 годин (16,6%);
- «Пожежна тактика і тактика дій підрозділів під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків» - на 10 годин (16,6 %);
- «Психологічна підготовка» - на 4 години (40%).

Виробниче навчання проводиться чергуючись з теоретичними заняттями в навчальній пожежно-рятувальній частині, на базі газодимозахисної служби, в теплокамері, димокамері, на навчальній башті, вогневій смузі психологічної підготовки, 100-метровій смузі перешкод та макеті підземної комунікації

Здобувачі освіти проходять виробничу практику в підрозділах ГУ(У) ДСНС України в областях та м. Києві на відповідних посадах.

VI. ДЕРЖАВНА КВАЛІФІКАЦІЙНА АТЕСТАЦІЯ

До державної кваліфікаційної атестації допускаються здобувачі освіти, які в повному обсязі виконали навчальний план та мають позитивні підсумкові оцінки з усіх навчальних предметів, виробничого навчання та виробничої практики.

Державна кваліфікаційна атестація включає в себе:

- кваліфікаційну пробну роботу;
- державний кваліфікаційний екзамен.

Державна кваліфікаційна атестація проводиться поетапно після завершення вивчення повного курсу кожної монопрофесії.

На державну кваліфікаційну атестацію із професії 5161 «Пожежний-рятувальник» виносяться зміст наступних компетентностей: ЗПК-1, ЗПК-4, ПР-1.1, ПР-1.2, ПР-2.1, ПР-2.2, ПР-2.3, ПР-2.4, ПР-3.1, ПР-3.2, ПР-3.3, ПР-3.4, ПР-3.5, ПР-3.6, ПР-4.1, ПР-4.2, ПР-4.3, ПР-4.4

На державну кваліфікаційну атестацію із професії 7243 «Дозиметрист» виносяться зміст наступних компетентностей: ЗПК-1, Д(АРП)-1.1, Д(АРП)-1.2, Д(АРП)-2.1, Д(АРП)-2.2, Д(АРП)-2.3, Д(АРП)-3.1, Д(АРП)-3.2, Д(АРП)-3.3, Д(АРП)-4.1, Д(АРП)-4.2, Д(АРП)-5.1, Д(АРП)-5.2, Д(АРП)-5.3.

На державну кваліфікаційну атестацію із професії 5169 «Командир відділення оперативно-рятувальної служби цивільного захисту» виносяться зміст наступних компетентностей: ЗПК-1, ЗПК-4, КВ (ПР)-1.1, КВ (ПР)-1.2, КВ (ПР)-4.1, КВ (ПР)-4.2, КВ (ПР)-4.4, КВ (ПР)-2.1, КВ (ПР)-2.2, КВ (ПР)-2.3 КВ (ПР)-3.1, КВ (ПР)-3.2

Здобувачу освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов державну кваліфікаційну атестацію за професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається документ про освіту державного зразка.

Державна кваліфікаційна атестація здійснюється відкрито і публічно.